

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ ТА ІНФОРМАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ КУЛЬТУРИ

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА

«ФОРТЕПАНО»

другого (магістерського) рівня вищої освіти
за спеціальністю 025 – музичне мистецтво
галузі знань 02 Культура і мистецтво
Освітня кваліфікація: магістр музичного мистецтва

ЗАТВЕРДЖЕНО

ВЧЕНОЮ РАДОЮ ХДАК

Протокол №10 від 28.04.2023

Голова вченої ради Василь ШЕЙКО

Освітня програма вводиться

в дію з 01.09.2023 р.

Наказ №55 від 02.05.2023

В. о. ректора Наталія РЯБУХА

Харків – 2023 р.

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ
освітньо-професійної програми «Фортепіано»

РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ	Другий (магістерський)
ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ	02 Культура і мистецтво
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ	025 Музичне мистецтво
Освітня кваліфікація	магістр музичного мистецтва
Професійна кваліфікація	концертмейстер, артист камерного ансамблю, викладач (фортепіано) закладів фахової передвищої та вищої освіти

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ:

1. **Олеся Юріївна Степанова** – кандидат мистецтвознавства, ст. викладач кафедри фортепіано Харківської державної академії культури, гарант ОП;
2. **Олександр Давидович Склярів** – професор, заслужений діяч мистецтв України, завідувач кафедри фортепіано Харківської державної академії культури;
3. **Наталія Олександрівна Рябуха** – доктор мистецтвознавства, доцент кафедри фортепіано Харківської державної академії культури;
4. **Гольштейн Майя Михайлівна** – здобувачка ОПП «Фортепіано» на другому (магістерському) рівні вищої освіти

ВНЕСЕНО:

Кафедрою фортепіано

Протокол № 8 від «16» грудня 2023 р.

Завідувач кафедри

Олександр СКЛЯРОВ

ПОГОДЖЕНО

Радою факультету музичного мистецтва

Протокол № 9 від «28» березня 2023 р.

Голова ради факультету ММ

Тетяна БОЛЬШАКОВА

Гарант освітньої програми

Олеся СТЕПАНОВА

РЕЦЕНЗЕНТИ-СТЕЙКХОЛДЕРИ:

Сухленко Ірина Юрїївна, кандидат мистецтвознавства, доцент
проректор з наукової роботи,
доцент кафедри спеціального фортепіано
ХНУМ ім І.П.Котляревського

Гомозова Тетяна Вікторівна, кандидат педагогічних наук, викладач кафедри
фортепіано, КЗ «Харківська гуманітарно-
педагогічна академія»

ПЕРЕДМОВА

Освітньо-професійна програма «Фортепіано» підготовки бакалаврів за спеціальністю 025 «Музичне мистецтво» галузі знань 02 «Культура і мистецтво» розроблена на основі затвердженого Стандарту вищої освіти за спеціальністю 025 «Музичне мистецтво» галузі знань 02 «Культура і мистецтво» для другого (магістерського) рівня вищої освіти (введений в дію Наказом МОНУ № 368 від 04.08.2020 р.)

Освітня діяльність у сфері вищої освіти провадиться вищими навчальними закладами (для підготовки магістрів) на підставі ліцензій, які видаються центральним органом виконавчої влади у сфері освіти і науки у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України згідно з Законом України «Про вищу освіту».

Другий магістерський рівень вищої освіти відповідає сьомому кваліфікаційному рівню Національної рамки кваліфікацій і передбачає здобуття особою теоретичних знань, умінь, навичок та інших компетентностей, достатніх для виконання фахової діяльності, розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності, оволодіння методологією наукової та педагогічної діяльності.

Стандарт вищої освіти визначає такі вимоги до освітньої (освітньо-професійної) програми:

ЗК 1 обсяг кредитів ЄКТС, необхідний для здобуття відповідного ступеня вищої освіти;

ЗК 2 перелік компетентностей випускника;

ЗК 3 нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання;

ЗК 4 форми атестації здобувачів вищої освіти;

ЗК 5 вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти;

ЗК 6 вимоги професійних стандартів (у разі їх наявності).

ЗВО на підставі освітньо-професійної програми (ОПП) за кожною спеціальністю розробляє навчальний план, який визначає:

- перелік та обсяг навчальних дисциплін у кредитах ЄКТС;
- послідовність вивчення дисциплін;
- форми проведення навчальних занять та їх обсяг;
- графік освітнього процесу;
- форми поточного і підсумкового контролю.

Для конкретизації планування навчального процесу на кожний навчальний рік складається робочий навчальний план, що затверджується керівником ЗВО.

**1. ПРОФІЛЬ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ
ФОРТЕПІАНО
СТУПЕНЯ МАГІСТР**

**Галузь знань 02 – Культура і мистецтво
спеціальність 025 – Музичне мистецтво**

1 – Загальна характеристика	
Повна назва закладу та структурного підрозділу	Харківська державна академія культури Kharkiv State Academy of Culture Факультет музичного мистецтва Faculty Of Musical Art
Рівень вищої освіти	Другий (магістерський) рівень
Ступінь вищої освіти	Магістр
Галузь знань	02 «Культура і мистецтво»
Спеціальність	025 Музичне мистецтво 0215 Music and performing arts <i>Код і шифр спеціальності за Міжнародною стандартною класифікацією освіти (ISCED), затвердженою постановою Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2015 р. № 266 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 7 липня 2021 р. № 762)</i>
Форми навчання	Очна (денна), заочна
Офіційна назва освітньої програми	Освітньо-професійна програма «Фортепіано»
Освітня кваліфікація Професійна кваліфікація	Магістр музичного мистецтва Концертмейстер, артист камерного ансамблю, викладач (фортепіано) закладів фахової передвищої та вищої освіти
Кваліфікація в дипломі	Ступінь вищої освіти – магістр Спеціальність – 025 Музичне мистецтво Освітня програма – фортепіано Професійна кваліфікація – Концертмейстер, артист камерного ансамблю, викладач (фортепіано) закладів фахової передвищої та вищої освіти
Наявність акредитації	Акредитаційна комісія МОН України Період акредитації: 10 років Сертифікат про акредитацію: Серія НД, №2190139 Термін дії сертифіката: до 1 липня 2026 р. (на підставі наказу МОН України від 19.12.2016 №1565)

Цикл/рівень	НРК України – 7 рівень FQ-EHEA – другий цикл QFLLL – 7 рівень
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Тип диплому – одиничний диплом магістра Термін навчання – 1 рік 4 місяці Форма навчання: очна (денна), заочна Обсяг освітньо-професійної програми 90 кредитів ЄКТС. Мінімум 35% обсягу освітньої програми спрямовано на забезпечення загальних та спеціальних (фахових) компетентностей за спеціальністю.
Передумови	<p>Навчатися за освітньо-професійною програмою підготовки магістра зі спеціальності 025 музичне мистецтво можуть громадяни України, зарубіжних країн, інші, які отримали базову вищу освіту (освітній ступінь «бакалавр») або повну вищу освіту (ОКР «спеціаліст»). Абітурієнти-громадяни України повинні мати державний документ про отримання ступеня «бакалавр» або ОКР «спеціаліст» та скласти вступне фахове випробування, який включає виконання сольної програми, відповіді на теоретичні питання з історії та теорії музики, а також скласти іспит з іноземної мови.</p> <p>Громадяни інших держав приймаються на навчання зі спеціальності 025 музичне мистецтво у відповідності до Правил прийому до Харківської державної академії культури та на підставі міжнародних договорів на умовах, визначених цими договорами, а також договорів, укладених закладом вищої освіти із зарубіжними ЗВО, організаціями, або індивідуальних договорів, контрактів.</p> <p>Усі вступники користуються рівними правами незалежно від статі, расової, національної належності, соціального майнового стану, роду та характеру занять, світоглядних переконань, віросповідання, місця проживання та інших обставин.</p>
Мова(и) викладання	Українська мова
Термін дії освітньої програми	До 1 липня 2026 р.
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/op/op.html

2 – Мета освітньо-професійної програми	
<p>Метою програми є підготовка високопрофесійних фахівців, які володіють навичками концертно-виконавської, дослідницької, педагогічної діяльності у сфері музичного мистецтва.</p>	
3 – Характеристика освітньої програми	
Предметна область (галузь знань, спеціальність)	<p><i>Об'єктами вивчення</i> є сукупність феноменів і проблем музичного мистецтва, створення та інтерпретація продуктів музичної творчості, концертне виконавство, педагогічна майстерність в галузі музичної освіти.</p> <p><i>Мета навчання</i> – підготовка високопрофесійних фахівців, які володіють навичками концертно-виконавської, дослідницької і педагогічної діяльності у сфері музичного мистецтва.</p> <p><i>Теоретичний зміст</i> предметної області охоплює:</p> <ul style="list-style-type: none"> – концепції, поняття та принципи практичного вдосконалення музичної та педагогічної діяльності; – специфіку феноменів музичного мистецтва як репрезентантів загальнокультурних, національних та художньо-мистецьких цінностей, гуманістичної моралі та суспільної свідомості. <p><i>Методи та методика:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – методи та методики створення виконавської інтерпретації музичного, зокрема фортепіанного твору та творчої діяльності; – інтегровані методи, спрямовані на оптимізацію шляхів досягнення творчої та освітньої мети для реалізації сучасних завдань спеціалізованої музичної освіти. <p><i>Інструменти та обладнання:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – музичний інструментарій, джерельна база, програмне забезпечення, мультимедійні засоби.
Орієнтація освітньо-професійної програми	Освітньо-професійна
Основний фокус освітньо-професійної програми	<p>Основний фокус програми орієнтований на формування та розвиток програмних компетентностей, які сприяють вдосконаленню виконавської, педагогічної майстерності, оволодінню методологією наукового обґрунтування та вирішення творчо-професійної (прикладної) проблеми для здобуття кваліфікації магістра музичного мистецтва.</p> <p>Акцент робиться на підготовку</p>

	<p>високопрофесійних фахівців із широким доступом до працевлаштування в сфері музичного мистецтва, музичної естради, формування та розвиток загальних та спеціальних компетентностей, мотивування особливого інтересу до концертно-виконавської (сольної, ансамблевої), музично-педагогічної та науково-творчої діяльності, а також до подальшого навчання за наступним циклом вищої освіти.</p> <p>Здобуття кваліфікації магістра музичного мистецтва забезпечує оптимальні шляхи досягнення професійної зайнятості у сфері музичного мистецтва (викладання фахових дисциплін, здійснення концертно-виконавської та наукової діяльності), можливість продовжувати навчання на третьому освітньо-науковому рівні вищої освіти (за ступенем доктор філософії), або у творчій аспірантурі (за ступенем доктора мистецтва) для досягнення кар'єрного зростання.</p> <p>Ключові слова: культура, мистецтво, музика, музична творчість, виконавство, педагогіка, наукове дослідження.</p>
<p>Особливості програми</p>	<p>Програма складається з трьох основних ліній: концертно-виконавської, педагогічної та науково-прикладної. Акцентується увага на закріпленні та розширенні набутих знань, вмінь та навичок, отриманих у процесі навчання за освітньо-професійною програмою підготовки фахівця другого (магістерського) рівня вищої освіти, їх практичному використанні у концертно-виконавській, музично-педагогічній та науково-творчій діяльності в галузі музичного мистецтва. Фахівці готуються для сольної, ансамблевої виконавської практики, концертмейстерської роботи, самореалізації в музично-педагогічній та науково-дослідницькій сферах.</p> <p>Програмою підготовки магістра музичного мистецтва на другому рівні вищої освіти передбачена підготовка та публічна демонстрація творчого проєкту у формі концертного виступу, яка має продемонструвати здатність фахівців розв'язувати складні творчі задачі, пов'язані з виконанням музичних творів.</p>
<p>4 – Придатність випускників</p>	

до працевлаштування та подальшого навчання

Придатність до працевлаштування

Магістр музичного мистецтва освітньої програми «Фортепіано» підготовлений до виконання відповідних професійних робіт згідно з чинною редакцією Національного класифікатора України КЛАСИФІКАТОР ПРОФЕСІЙ ДК 003:2010 зі змінами (затвердженими наказом Міністерства економічного розвитку і торгівлі України від 04 березня 2016 р.), іншими нормативними документами, зокрема Класифікатором видів економічної діяльності ДК 009:2010, Internacional Standard Classification of Occupations 2008 (ISCO-08).

Професії та професійні назви робіт:

2320 Викладач-інструменталіст (народних, духових, спеціальних інструментів)

2320 Викладач професійного навчально-виховного закладу

2453.2Акомпаніатор

2453.2Артист ансамблю (пісні й танцю, вокально-інструментального, вокального, естрадно-інструментального, хорового, народних інструментів та ін.)

2453.2 Артист-соліст-інструменталіст

2453.2 Концертмейстер з класу вокалу

2453.2 Концертмейстер-піаніст

2455.2 Керівник музичний

Магістр музичного мистецтва підготовлений до виконання професійних робіт, які передбачають працевлаштування випускників у різноманітних закладах культури (філармоніях, театрах, концертних організаціях тощо), закладах початкової, базової та середньої спеціалізованої музичної освіти, закладах вищої музичної освіти, закладах загальної середньої освіти та засобах масової інформації (радіо, телебачення тощо), а також в інших установах (будинках творчості, закладах народної творчості, в державних, муніципальних, військових та ін. оркестрових та хорових колективах, ансамблях, музично-виконавських проектах, у сфері місцевого та державного управління культури тощо).

Академічні права випускників

Випускники мають право продовжувати навчання на третьому освітньо-науковому рівні вищої освіти за ступенем доктор філософії, або творчій аспірантурі для здобуття ступеня доктор мистецтв, а

	також набувати додаткові кваліфікації в системі освіти дорослих.
5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	<p>Навчання є студентоцентрованим, проблемно-орієнтованим, скерованим на особистісний саморозвиток здобувачів, завдяки чому закладаються основи для безперервного продовження освіти протягом усього життя.</p> <p><i>Види організації навчання:</i> групове, колективне, індивідуальне, інтегративне.</p> <p><i>Формами організації навчання є</i> лекції, семінари, практичні, індивідуальні заняття, практика, консультації.</p> <p><i>Технології навчання:</i> інформаційно-комунікативні, студоцентричні, дискусійні, проблемні технології навчання, технології навчання у співробітництві, технології дослідницького навчання.</p> <p>Лекційні заняття мають інтерактивний науково-пізнавальний характер. Семінари та практичні заняття проводяться в малих групах у формі ситуаційних завдань, ділових ігор з використанням сучасних педагогічних технологій та засобів, формуються навички групової роботи. Індивідуальні заняття спрямовані на розвиток індивідуальних творчих здібностей, особистісно-орієнтоване вирішення творчих та науково-прикладних завдань.</p> <p>Самостійна робота реалізується через опрацювання завдань на основі рекомендованих інформаційних джерел, електронних ресурсів інституціональних репозитаріїв, міжнародних наукометричних баз даних.</p> <p>Навчально-методичне забезпечення і консультування самостійної роботи розроблюється на основі положень ХДАК: «Положення про навчально-методичне забезпечення навчальної дисципліни в Харківській державній академії культури» (зі змінами) (Ухвалено рішенням вченої ради ХДАК 28.01.2022 р. протокол № 1); «Положення про організацію практик здобувачів вищої освіти Харківської державної академії культури (зі змінами та доповненнями)» (Затверджено рішенням вченої ради ХДАК 26.02.2021 р. протокол № 7).</p>
Оцінювання	<i>Види контролю:</i>

	<p>– <i>за рівнем</i>: самоконтроль, контроль на рівні викладача, завідувача кафедри, державний контроль;</p> <p>– <i>за терміном</i>: вхідний, поточний, підсумковий, атестація:</p> <p>1) поточний контроль – опитування, тестовий контроль, письмові та усні экзамени, звіти з практики, публічні виступи на академконцертах, творчих звітах;</p> <p>2) підсумковий контроль – екзамен або залік (усні, письмові экзамени, диференційований залік).</p> <p>3) атестація – публічна демонстрація творчого проєкту у формі концертного виступу.</p> <p><i>Форми контролю</i>: усне та письмове опитування, тести, академічний концерт, заліки, экзамени, атестація.</p> <p>Оцінювання здійснюється:</p> <p><i>Система оцінювання</i>:</p> <p>– чотирибальна національна шкала – відмінно, добре, задовільно, незадовільно;</p> <p>– дворівнева національна шкала – зараховано, не зараховано;</p> <p>стобальна шкала ECTS – A, B, C, D, E, F, Fx.</p>
--	--

6 – Програмні компетентності

<p>Інтегральна компетентність</p>	<p>Здатність розв’язувати складні задачі і проблеми у галузі музичної професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій в теорії, історії музики, у педагогіці, виконавстві та характеризується невизначеністю умов і вимог.</p>
<p>Загальні компетентності (ЗК)</p>	<p>ЗК 1 Здатність спілкування іноземною мовою.</p> <p>ЗК 2 Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.</p> <p>ЗК 3 Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.</p> <p>ЗК 4 Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК 5 Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК 6 Здатність генерувати нові ідеї (креативність).</p> <p>ЗК 7 Здатність до міжособистісної взаємодії.</p> <p>ЗК 8 Здатність працювати в міжнародному контексті.</p>

	<p>ЗК 9 Здатність працювати автономно.</p> <p>ЗК 10 Здатність вибудовувати і реалізовувати стратегію і тактику свого інтелектуального, культурного, професійного саморозвитку та самовдосконалення.</p> <p>ЗК 11 Здатність до оволодіння науково-дослідною майстерністю в галузі музикознавства.</p> <p>ЗК 12 Уміння обґрунтовувати власні творчі й педагогічні рішення та спроможність їх реалізації у власній творчо-виконавській і педагогічній практиці.</p> <p>ЗК 13 Набуття гнучкого та креативного способу мислення, яке дає можливість зрозуміти, розв'язати та науково осмислити проблеми та задачі, які стоять перед фахівцями з музичного мистецтва в умовах сучасних творчо-мистецьких реалій.</p> <p>ЗК 14 Здатність до самоорганізації, критики та самокритики, глибокого розуміння психології міжособистісних стосунків, професійного дискурсу.</p> <p>ЗК 15 Здатність виконувати професійну діяльність відповідно до стандартів якості, а також володіти засобами їх впровадження.</p>
<p>Спеціальні (фахові) компетентності (СК)</p>	<p>СК 1 Здатність створювати, реалізовувати і висловлювати свої власні художні концепції.</p> <p>СК 2 Усвідомлення процесів розвитку музичного мистецтва в історичному контексті у поєднанні з естетичними ідеями конкретного історичного періоду.</p> <p>СК 3 Здатність розробляти і реалізовувати творчі проекти по інтерпретації музичних, зокрема фортепіанних творів.</p> <p>СК 4 Здатність інтерпретувати художні образи у музикознавчій, виконавській, педагогічній діяльності.</p> <p>СК 5 Здатність збирати та аналізувати, синтезувати художню інформацію та застосовувати її для теоретичної, виконавської, педагогічної інтерпретації.</p> <p>СК 6 Здатність викладати спеціальні дисципліни в закладах освіти з урахуванням цілей навчання, вікових та індивідуальних особливостей здобувачів освіти.</p> <p>СК 7 Здатність аналізувати виконання музичних,</p>

	<p>зокрема фортепіанних творів, здійснювати порівняльний аналіз різних виконавських інтерпретацій, у тому числі з використанням можливостей радіо, телебачення, Інтернету.</p> <p>СК 8 Здатність взаємодіяти з аудиторією для донесення музичного матеріалу, вільно і впевнено репрезентувати свої ідеї (художню інтерпретацію) під час публічного виступу.</p> <p>СК 9 Здатність до професійного володіння методикою викладання фахових дисциплін та її реалізація під час науково-педагогічної практики.</p> <p>СК 10 Уміння виконувати фортепіанний твір на найвищому рівні концертно-виконавської репрезентації на професійній сцені.</p> <p>СК 11 Вміння створювати інтерпретаційну версію музичного твору й виконувати його в ансамблі з використанням методики репетиційної роботи з музичним колективом.</p> <p>СК 12 Здатність якісно вдосконалювати практичні навички концертної діяльності піаніста.</p> <p>СК 13 Здатність до постійної саморозвитку як творчої особистості, яка вільно володіє виконавською майстерністю, постійно працює над вдосконаленням піаністичної гри.</p> <p>СК 14 Здатність до використання практичних знань, умінь та навичок у музично-професійному дискурсі (виконавському, педагогічному, науково-дослідницькому).</p> <p>СК 15 Усвідомлення та використання методів та технологій наукових досліджень у сферах музичного мистецтва та музичної культури.</p>
7 – Програмні результати навчання	
	<p>ПР 1 Володіти професійними навичками виконавської, творчої та педагогічної діяльності.</p> <p>ПР 2 Володіти навичками ансамблевого музикування в групах різних складів у концертно-виконавському та репетиційному процесах.</p> <p>ПР 3 Визначати стильові і жанрові ознаки музичного твору та самостійно знаходити переконливі шляхи втілення музичного образу у виконавстві.</p> <p>ПР 4 Професійно здійснювати аналіз музично-естетичних стилів та напрямків.</p>

ПР 5 Вибудувати концепцію та драматургію музичного твору у виконавській діяльності, створювати його індивідуальну художню інтерпретацію.

ПР 6 Володіти музично-аналітичними навичками жанрово-стильової та образно-емоційної атрибуції музичного твору при створенні виконавських, музикознавчих та педагогічних інтерпретацій.

ПР 7 Володіти термінологією музичного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом.

ПР 8 Здійснювати викладання фахових дисциплін з урахуванням потреб здобувача освіти, їх цілей навчання, вікових та індивідуальних особливостей.

ПР 9 Здійснювати ефективне управління мистецькими проектами, зокрема, їх планування та ресурсне забезпечення.

ПР 10 Приймати ефективні рішення в галузі культури і мистецтва, аналізувати альтернативи та оцінювати ризики.

ПР 11 Використовувати сучасні інформаційні технології у творчій, педагогічній та науково-дослідницькій діяльності в сфері музичного мистецтва на місцевому, регіональному, національному та міжнародному рівнях.

ПР 12 Оперувати нормативною базою, яка визначає діяльність закладів культури і мистецтв, творчих колективів та інших мистецьких установ в Україні та світі, застосувати навички стратегічного мислення для її коригування відповідно до вимог сучасності.

ПР 13 Реалізовувати на практиці поглиблені знання із загальної та музичної психології (під час ділових переговорів, управління колективом, для саморозвитку, для профілактики професійного вигорання працівників музично-виконавської та музично-педагогічної сфер, у міжособистісних стосунках, у контактах з учнями, колегами, творчими колективами, слухачами).

ПР 14 Власною виконавською, педагогічною, науково-дослідницькою діяльністю активно впливати на розвиток музичної культури України, поширювати духовні цінності та ідеалу

	<p>українського музичного мистецтва.</p> <p>ПР 15 Планувати, коригувати та реалізовувати етапи власної творчої і наукової кар'єри, безперервно продовжуючи самоосвіту, підвищувати професійну кваліфікації у сфері музичного мистецтва.</p>
8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	<p>До реалізації освітньо-професійної програми на другому (магістерському) рівні зі спеціальності 025 Музичне мистецтво залучаються науково-педагогічні працівники, що мають науковий ступінь доктора або кандидата наук та вчене звання професора або доцента, які мають досвід викладання навчальних дисциплін. До проведення занять можуть залучатися провідні фахівці (включаючи можливу участь закордонних фахівців) підприємств, установ, які мають значний практичний досвід, аспіранти і докторанти відповідної кафедри, коло професійних інтересів яких відповідає тематиці дисципліни, що викладається.</p>
Матеріально-технічне забезпечення	<p>Для реалізації освітньо-професійної програми на другому (магістерському) рівні зі спеціальності 025 Музичне мистецтво залучаються приміщення навчальних корпусів № 3 та 4 Харківської державної академії культури, спеціально обладнаних для проведення індивідуальних та групових занять студентів різних музичних спеціалізацій: студія звукозапису, спеціалізована зала для масових заходів, камерний зал, хоровий клас, музичний кабінет.</p> <p>Інструменти та обладнання: професійне використання музичного інструментарію, джерельної бази, комп'ютерного та програмного забезпечення, мультимедійних засобів у сфері своєї діяльності.</p>
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	<p>Специфічні характеристики інформаційного забезпечення. Для інформаційного забезпечення науково-навчальних потреб магістрів та для їх самостійної роботи використовуються відділи обслуговування читачів (читальний, загальний, науковий, навчальний, нотно-музичний абонементи), інформаційно-довідковий відділ, електронний читальний зал, а також кабінети навчальної літератури, де розміщується фонд бібліотеки (на</p>

	<p>кафедрі хорového диригування та академічного співу та кафедрі цифрових комунікацій та інформаційних технологій).</p> <p>Специфічні характеристики навчально-методичного забезпечення. Забезпечення необхідним навчально-методичним комплексом дисциплін, передбачених навчальним планом, визначається Положенням про навчально-методичне забезпечення навчальної дисципліни у ХДАК (затверджено Вченою радою ХДАК, протокол № 1 від 28.01.2022 р.).</p>
9 – Академічна мобільність	
Національно-кредитна мобільність	<p>Діяльність в ХДАК щодо організації академічної мобільності студентів, аспірантів, докторантів, науково-педагогічних і педагогічних працівників та інших учасників освітнього процесу регламентується Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність учасниками освітнього процесу Харківської державної академії культури (затвердженим Вченою радою ХДАК від 29.03.2019 р., протокол № 8)</p> <p>Навчання за програмами академічної мобільності, стажування та підвищення кваліфікації регулюється окремими угодами ХДАК із вітчизняними ЗВО-партнерами на основі двосторонніх договорів про співпрацю.</p>
Міжнародна кредитна мобільність	<p>Навчання за програмами академічної мобільності, стажування та підвищення кваліфікації регулюється окремими угодами ХДАК із іноземними ЗВО-партнерами на основі двосторонніх договорів про співпрацю.</p> <p>Забезпечуються інформаційний доступ та підтримка здобувачів вищої освіти до міжнародних ЗВО, які пропонують програми обміну студентів, конкурси МОН України щодо отримання дозволу на навчання у закордонному закладі.</p>
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	<p>Система та концепція навчання іноземних здобувачів вищої освіти в Академії визначена Положенням про центр міжнародної освіти і співробітництва ХДАК (зі змінами та доповненнями) (затверджено Вченою радою ХДАК, протокол № 4 від 30.11.2018 р.); Положенням про набір та навчання (стажування) іноземців та осіб без громадянства у ХДАК (зі</p>

	<p>змінами та доповненнями) (затверджено Вченою радою ХДАК, протокол № 7 від 01.03.2019 р.); Положення про центр міжкультурної комунікації та соціальної інтеграції іноземних студентів ХДАК (затверджено Вченою радою ХДАК, протокол № 7 від 01.03.2019 р.)</p>
--	--

НОРМАТИВНО-ПРАВОВА БАЗА

1. Закон «Про вищу освіту» – <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>.
2. Закон «Про освіту» – <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>.
3. ESG 2015 (Стандарти та рекомендації із забезпечення якості в ЄПВО) – https://ihed.org.ua/wp-content/uploads/2018/10/04_2016_ESG_2015.pdf
4. EQF 2017 (Європейська рамка кваліфікацій) – <https://publications.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/cee970-518f-11e7-a5ca-01aa75ed71a1/language-en>. <https://ec.europa.eu/ploteus/content/descriptors-page>
5. QF ENEA 2018 (Рамка кваліфікацій ЄПВО) – http://www.ehea.info/Upload/document/ministerial_declarations/ENEAParis2018_Communique_AppendixIII_952778.pdf
6. ISCED-F (Міжнародна стандартна класифікація освіти – Галузі, МСКО-Г) 2013 – <http://uis.unesco.org/sites/default/files/documents/international-standardclassification-of-education-fields-of-education-and-training-2013-detailed-field-descriptions-2015-en.pdf>
7. Національний класифікатор України: Класифікатор професій ДК 003:2010. – <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/va327609-10>
8. Національна рамка кваліфікацій – <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-п>.
9. Перелік галузей знань і спеціальностей, 2015 – <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-п>.
10. Указ Президента України «Питання європейської та євроатлантичної інтеграції» від 20 квітня 2019 р. № 155/2019 – <https://www.president.gov.ua/documents/1552019-26586>
11. Методичні рекомендації щодо розроблення стандартів вищої освіти, затверджені наказом Міністерства освіти і науки України від 01.06.2017 р. № 600 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 01.10.2019 р. № 1254), схвалені сектором вищої освіти Науково-методичної Ради Міністерства освіти і науки України (протокол № 3 від 21 червня 2019 р.);
12. Проект ЄС TUNING (прикладні результати навчання, компетентностей) <http://www.unideusto.org/tuningeu>.
13. Національний глосарій: вища освіта, 2014 – <http://erasmusplus.org.ua/korysna-informatsiia/korysni-materialy/category/3-materialynatsionalnoi-komandy-ekspertiv-shchodo-zaprovadzhennia-instrumentiv-bolonskohoprotsesu.html?start=80>
14. Розроблення освітніх програм: методичні рекомендації – <http://erasmusplus.org.ua/korysna-informatsiia/korysni-materialy/category/3-materialynatsionalnoi-komandy-ekspertiv-shchodo-zaprovadzhennia-instrumentiv-bolonskohoprotsesu.html?start=80>.
15. Стандарт вищої освіти за спеціальністю 025 «Музичне мистецтво» для другого (магістерського) рівня вищої освіти, затверджений Наказом МОН України від 04 березня 2020 р. № 368 – <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/2020/03/025-myzichne-mystectvo-M.pdf>
16. Рашкевич Ю. М. Болонський процес та нова парадигма вищої освіти [Режим доступу: <http://erasmusplus.org.ua/korysna-informatsiia/korysni-materialy/category/3-materialynatsionalnoi-komandy-ekspertiv-shchodo-zaprovadzhennia-instrumentiv-bolonskohoprotsesu.html?start=80>];

ВИМОГИ ДО СИСТЕМИ ВНУТРІШНЬОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

<p>Принципи та процедури забезпечення якості освіти</p>	<p>Визначаються Положенням про організацію освітнього процесу в Харківській державній академії культури (зі змінами та доповненнями) (затверджено Вченою радою ХДАК, протокол № 7 від 31.01.2020 р.);</p> <p>Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та вищої освіти у Харківській державній академії культури (затверджено Вченою радою ХДАК, протокол № 4 від 29.11.2019 р.)</p>
<p>Моніторинг та періодичний перегляд освітніх програм</p>	<p>Визначаються Положенням про порядок розробки, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм у ХДАК (зі змінами) (затверджено Вченою радою ХДАК, протокол №5 від 24.12.2021 р.)</p>
<p>Щорічне оцінювання здобувачів вищої освіти</p>	<p>Визначаються Положенням про організацію освітнього процесу в Харківській державній академії культури (зі змінами та доповненнями) (затверджено Вченою радою ХДАК, протокол № 7 від 31.01.2020 р.)</p>
<p>Підвищення кваліфікації науково-педагогічних, педагогічних та наукових працівників</p>	<p>Визначаються Положенням про підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників ХДАК (зі змінами) (затверджено Вченою радою ХДАК, протокол № 4 від 03.12.2021 р.)</p>
<p>Наявність необхідних ресурсів для організації освітнього процесу</p>	<p>Визначається вимогами до матеріально-технічного забезпечення спеціальності</p>
<p>Наявність інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом</p>	<p>Положенням про організацію освітнього процесу в Харківській державній академії культури (зі змінами та доповненнями) (затверджено Вченою радою ХДАК, протокол № 7 від 31.01.2020 р.)</p>
<p>Публічність інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації</p>	<p>Розміщення на сайті ХДАК у відкритому доступі</p>

<p>Забезпечення дотримання академічної доброчесності працівниками закладів вищої освіти та здобувачами вищої освіти, у тому числі створення і забезпечення функціонування ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату</p>	<p>Визначаються Положенням про систему запобігання і виявлення фактів академічної недоброчесності в наукових роботах працівників і здобувачів вищої освіти Харківської державної академії культури (затверджено Вченою радою ХДАК, протокол № 11 від 25.06.2021 р.)</p>
--	---

2. Перелік компонент освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність

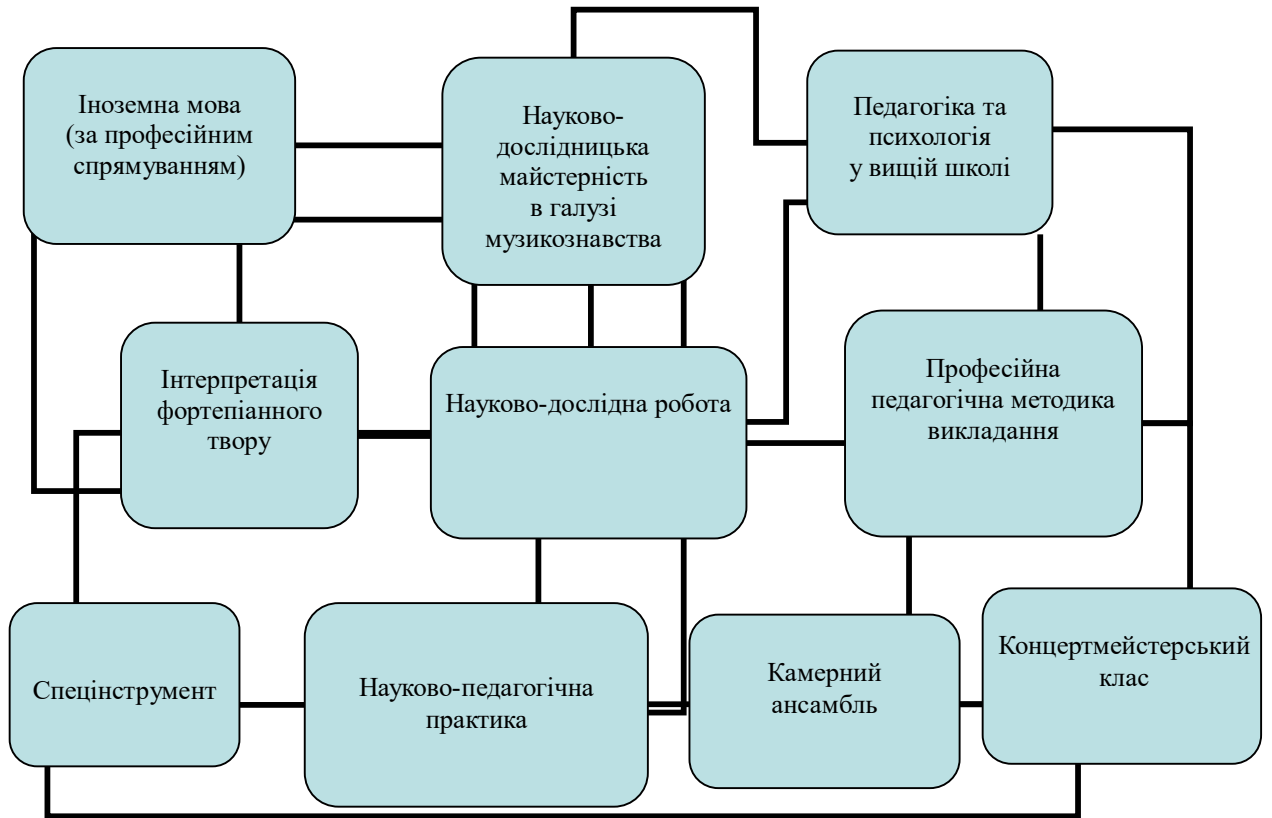
2.1. Перелік компонент ОП

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумк. контролю
1. Обов'язкові освітні компоненти			
1.1. Гуманітарні та соціально-економічні освітні компоненти			
ОК 1.1.1	Науково-дослідницька майстерність в галузі музикознавства	3,0	екзамен
ОК 1.1.2	Педагогіка та психологія вищої школи	3,0	екзамен
ОК 1.1.3	Іноземна мова (за проф. спрямуванням)	3,0	екзамен
Всього за блоком дисциплін		9,0	
1.2. Освітні компоненти професійної і практичної підготовки			
ОК 1.2.1	Інтерпретація фортепіанного твору	8,0	екзамен
ОК 1.2.2	Професійно-педагогічні технології в музичній освіті	4,0	екзамен
ОК 1.2.4	Камерний ансамбль	9,0	залік, екзамен
ОК 1.2.5	Спецінструмент	10,0	екзамен
ОК 1.2.6	Концертмейстерський клас	15,0	залік
ОК 1.2.7	Науково-дослідна робота	3,0	залік
Практики			
ОК 1.2.8	Науково-педагогічна практика	6,0	залік
Всього за блоком дисциплін		57,0	

Атестація			
Демонстрація творчого проєкту			Концертний виступ
Загальний обсяг обов'язкових компонент:		64,0	
2. Вибіркові освітні компоненти*			
2.1. Гуманітарні та соціально-економічні освітні компоненти			
ОК 2.1.1	Дисципліна 1	4,0	залік
ОК 2.1.2	Дисципліна 2	4,0	залік
ОК 2.1.3	Дисципліна 3	4,0	залік
Всього за блоком дисциплін		12,0	
2.2. Освітні компоненти професійної і практичної підготовки			
ОК 2.2.1	Дисципліна 1	4,0	залік
ОК 2.2.2	Дисципліна 2	4,0	залік
ОК 2.2.3	Дисципліна 3	6,0	залік
Всього за блоком дисциплін		12,0	
Загальний обсяг вибірових компонент:		26,0	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ		90,0	

* Вибіркові освітні компоненти обираються з реєстру, розміщеного на сайті ХДАК
<https://ic.ac.kharkov.ua/navchannya/kzv/kzv.html>

2.2. Структурно-логічна схема ОПШ (у вигляді графа)

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Атестація випускників освітньо-професійної програми «Фортепіано» спеціальності 025 «Музичне мистецтво» проводиться у формі публічної демонстрації творчого проєкту.

Публічна демонстрація творчого проєкту здійснюється у формі концертного виступу і має продемонструвати здатність розв'язувати складні творчі задачі, пов'язані з виконанням музичних творів.

Атестація випускників освітньої програми зі спеціальності 025 «Музичне мистецтво» здійснюється відкрито і публічно, завершується видачею документу встановленого зразка про присудження йому ступеня магістра музичного мистецтва із присвоєнням професійної кваліфікації: Концертмейстер, артист камерного ансамблю, викладач (фортепіано) закладів фахової передвищої та вищої освіти

4. Матриця відповідності програмних компетентностей дескрипторам НРК

Класифікація компетентностей за НРК	Знання	Уміння	Комунікація	Автономія та відповідальність
	<p>ЗН1 Концептуальні знання набуті у процесі навчання та професійної діяльності, включаючи певні знання сучасних досягнень</p> <p>ЗН2 Критичне осмислення основних теорій, принципів, методів і понять у навчанні та професійній діяльності</p>	<p>УМ1 Розв'язання складних непередбачуваних завдань і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та / або навчання, що передбачає збирання та інтерпретацію інформації (даних), вибір методів інструментальних засобів, застосування інноваційних підходів</p>	<p>К1 Донесення до фахівців і нефахівців інформації, ідей, проблем, рішень та власного досвіду в галузі професійної діяльності</p> <p>К2 Здатність ефективно формувати комунікаційну стратегію</p>	<p>АВ1 Управління комплексними діями або проектами, відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах</p> <p>АВ2 Відповідальність за професійний розвиток окремих осіб та/або груп осіб</p> <p>АВ3 Здатність до подальшого навчання з високим рівнем автономності</p>
Загальні компетентності				
ЗК 01	ЗН1	УМ1	К1	АВ3
ЗК 02	ЗН1, ЗН2	УМ1	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3
ЗК 03	ЗН1, ЗН2	УМ1	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3
ЗК 04	ЗН1, ЗН2	УМ1	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3
ЗК 05	ЗН1, ЗН2	УМ1	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3
ЗК 06	ЗН1, ЗН2	УМ1	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3
ЗК 07	ЗН1, ЗН2		К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3
ЗК 08	ЗН1, ЗН2	УМ1	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3
ЗК 09	ЗН1, ЗН2	УМ1	К1, К2	АВ2, АВ3

ЗК 010	ЗН1, ЗН2	УМ1	К1, К2	АВ1, АВ3
ЗК 011	ЗН1	УМ1	К1	АВ3
ЗК 012	ЗН1, ЗН2	УМ1	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3
ЗК 013	ЗН1	УМ1	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3
ЗК 014	ЗН1, ЗН2	УМ1	К1, К2	АВ1, АВ3
ЗК 015	ЗН1, ЗН2	УМ1	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3
Спеціальні (фахові) компетентності				
СК1	ЗН1, ЗН2	УМ1	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3
СК2	ЗН1, ЗН2	УМ1	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3
СК3	ЗН1, ЗН2	УМ1	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3
СК4	ЗН1, ЗН2	УМ1	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3
СК5	ЗН1, ЗН2	УМ1	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3
СК6	ЗН1, ЗН2	УМ1	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3
СК7	ЗН1, ЗН2	УМ1	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3
СК8	ЗН1, ЗН2	УМ1	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3
СК9	ЗН1, ЗН2	УМ1	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3
СК10	ЗН1, ЗН2	УМ1	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3
СК11	ЗН1, ЗН2	УМ1	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3
СК12	ЗН1, ЗН2	УМ1	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3
СК13	ЗН1, ЗН2	УМ1	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3
СК14	ЗН1, ЗН2	УМ1	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3
СК15	ЗН1, ЗН2	УМ1	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3

Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам ОПШ

ОК	Загальні															Професійні														
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
ОЗК 1.1.1		+	+				+			+		+		+		+		+	+	+	+	+					+			
ОЗК 1.1.2		+	+				+			+		+		+		+	+	+	+	+	+	+		+	+	+	+	+	+	
ОЗК 1.1.3		+	+				+			+		+		+			+	+									+		+	
ОПК 1.2.1	+	+	+	+		+	+				+		+			+			+				+	+					+	
ОПК 1.2.2	+	+	+	+		+	+				+		+				+	+			+		+	+		+	+			
ОПК 1.2.3	+	+	+	+		+	+				+		+				+	+			+		+	+		+	+			
ОПК 1.2.4	+	+	+	+		+	+				+		+				+	+			+		+	+		+	+			
ОПК 1.2.5	+	+		+	+	+		+	+				+		+	+			+		+	+	+	+	+			+		
ОПК 1.2.6	+	+		+	+	+		+	+				+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+	+	+	+	
ОПК 1.2.7	+	+		+	+	+		+	+				+		+		+		+	+							+		+	
ОПК 1.2.8	+	+		+	+				+		+		+	+			+		+					+	+				+	

Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН) відповідними компонентами освітньо-професійної програми

	Програмні результати														
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
ОЗК 1.1.1	+			+		+		+	+	+	+			+	
ОЗК 1.1.2	+	+	+	+	+	+	+	+		+	+	+	+	+	+
ОЗК 1.1.3			+		+		+	+					+		+
ОПК 1.2.1	+				+		+			+	+				+
ОПК 1.2.2		+	+				+		+	+		+	+		
ОПК 1.2.3		+	+				+		+	+		+	+		
ОПК 1.2.4		+	+				+		+	+		+	+		
ОПК 1.2.5	+			+		+		+	+	+	+			+	
ОПК 1.2.6	+	+	+	+	+	+	+	+		+	+	+	+	+	+
ОПК 1.2.7			+		+		+	+					+		+
ОПК 1.2.8	+			+		+		+	+	+	+			+	

Гарант ОПП:

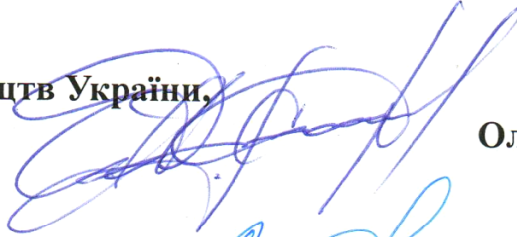
**кандидат мистецтвознавства,
ст..викладач**

Олеся СТЕПАНОВА

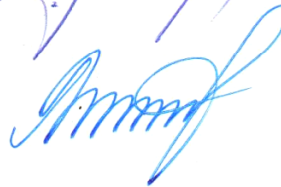
Розробники:

**Заслужений діяч мистецтв України,
професор**

Олександр СКЛЯРОВ

**доктор мистецтвознавства,
доцент**

Наталія РЯБУХА

**здобувачка ОПП «Фортепіано»
на другому (магістерському)
рівні вищої освіти**

Майя Гольштейн